

Ljubljana, 22.04.2011 | Daliborka Podboj

Gimnazijci so bili nostalgični in se poklonili Kseniji Hribar

Daliborka Podboj si je ogledala zaključno produkcijo dijakinj in dijakov SVŠGL - Umetniške gimnazije, smer sodobni ples

Gogi Kusić na Pre-premieri dijakov umetniške gimnazij, smer sodobni ples.

Letošnja Pred-premiera SVŠGL Umetniške gimnazije Ljubljana, smer sodobni ples, je posvečena spominu na plesalko, koreografinjo in profesorico Ksenijo Hribar (1938-1999). Bil je že skrajni čas, da se opusu Ksenije Hribar posveti poseben dogodek, in pravi naslov za to je gotovo Umetniška gimnazija – smer sodobni ples, kajti skupaj zMajo Delak sta bili glavni pobudnici za nastanek "plesne gimnazije", ki je začela delovati v šolskem letu 1999/2000. Štiri leta pozneje in ob zaključku šolanja prve generacije maturantov pa se je tudi prvič zgodila letna predstava z naslovom Pred-premiera. Vsaka Pred-premiera izpostavi štiri plesne generacije, hkrati pa mladim plesalcem omogoča, da pod okriljem svojih mentorjev brodijo po poljanah sodobnih plesnih praks.

Plesalka, koreografinja in pedagoginja Maja Delak je bila s Ksenijo Hribar pobudnica za ustanovitev umetniške gimnazije - smer sodobni ples. (Foto:Tone Stojko)

Letos je pod umetniškim vodstvom Petre Pikalo 70 dijakov SVŠGL - Umetniške gimnazije - smer sodobni ples skupaj z razredom dramskega gledališča (v Item šolskem letu je prvič organizirano) ustvarjalo in izvajalo odlomke po motivih iz predstav Ksenije Hribar: Alpsko sanjarjenje in Nostalgija (Božična zgodba).

Petra Pikalo in Sinja Ožbolt sta oblikovali letošnji program Nostalgija Nostalgije.

Prvi del programskega večera, odlomki iz Alpskega sanjarjenja, so oblikovali dijaki prvega in drugega letnika. Tako so Turistke pod Triglavom in Slovo radoživo in v energiji plesne mladosti zaplesale dijakinje prvih letnikov skupaj s svojimi tremi sošolci pod mentorskim vodstvom Nataše Tovirac. Drugemu letniku je bil zaupan Ksenijin spomin na baletne Silfide - Silfide vampirke, mentorica skupine Kaja Lorenci. Zaprášeni spomini na učne baletne ure in beli kostumi, razrezana dolga krila pripeta na žično konstrukcijo (oblike krinolin in baletnih tutujev v malce drugačni luči / kostumografija in scena Eka Vogelnik) so krasili plesne oblike dijakinj drugega letnika, manjkal pa ni niti baletni učitelj - vampir in spogledljivec (dijak 4. letnika, Danijel Petković), niti njegova učiteljska palica ... Prvi del programa je navdušil, čeprav so po izjavah učencev kar težko na začetku sledili koreografskemu stilu in zahtevam mentoric, na koncu pa so le izoblikovali enkratni plesni dogodek in se prav dobro izkazali v danih vlogah ter v osvojenih plesnih kombinacijah.

...

Drugi del programa je bil zaupan tretjemu in četrtemu letniku, v dramskih in pevskih motivih pa so se izkazali učenci prvega letnika dramsko –gledališke smeri. V drugem delu so stekli motivi iz predstave Nostalgija (Božično sanjarjenje) prilagojeni učencem in na novo osveženi v koloritu mladostnih domislic: Sneg pada v izvedbi 3. in 4. letnika ter Zarje Hawline; mentorice Sinja Ožbolt, Nina Fajdiga, Vita Osojnik; Maske (po motivih slovenskih ljudskih mask) v izvedbi moškega kvarteta 4. letnika (Goran Kusić, Beno Novak, Daniel Petković, Nik Rajšek), mentorica: Petra Pikalo; Mrlič (po motivih naivnega slikarstva), izvajalci 3. letnik in Beno Novak; mentorici Sinja Ožbolt, Petra Pikalo;

...

Slepe miši - 4.letnik, Velika Pehta /strašna mati / in divji lov, porod na slami, rojstvo v temo - 4. letnik in mentorica Petra Pikalo; Procesija, božična koleda in Pobeleženo pole (strašna mati žrtvuje sina) - 4. letnik in 1.letnik dramsko–gledališke smeri z mentorji Petro Pikalo, Mojco Dimec Bogdanovski, Matejem Vojem; Blagoslavljanje zemlje - 4. letnik in mentorica Petra Pikalo; Pujskova Pesem - Timotej Novakovič, Vid Merlak, mentorja Matej Voje in Petra Pikalo; Novoletna jelka - 4.letnik in mentorica Kaja Legin; "I am dreaming of a white Christmas" - / 4.letnik in mentorica Petra Pikalo; Nastop Dedka Mraza z mažuretko - Romana Fičur, Žiga Krajnčan in Zarja Hawlina; mentorica Petra Pikalo; Novoletni žur - 4.letnik, Žiga Krajnčan in Zarja Hawlina.

...

V vsakem koreografskem odtenku predstave Nostalgija in v vseh podtonih dramatične zgodbe se Hribarjeva kritično in prav humorno poigrava z nostalgijo spominov na določena obdobja in na narodne običaje v času božično-novoletnih dni. Živo in še vedno aktualno koreografsko tkivo Ksenijine Nostalgije so učenci 4. letnika skupaj s svojimi mlajšimi kolegi hudomušno bogatili s pikantnimi utrinki svoje nadobudne mladosti. Val smeha je sprožila pojava novorojenega sina - Nik Rajšek, povitega v več metrov dolgi povoj, tako kakor so še po drugi svetovni vojni povijali dojenčke (da ne bi imeli krivih nog in rok), tudi beli angelski let Gorana Kusića pod reflektorskim svodom velike dvorane Španskih borcev in nič manj "odštekana" izolacija Veronike Valdes na Novoletnem žuru ... Poseben aplavz pa je bil namenjen Romani Fičur za njen plesni nastop mažoretke in predstavljenejšin s palico.

Na koncu koncev in ob zaključnem poklonu pa so dijaki 4. letnika ponudili gledalcem še svojo izvirno domislico, kratek srednješolski performans, ko so uprizarjali sceno vrivanja (vrinil se je zamudnik Gogi in porinil Bena v avditorij). Temu je sledilo reševanje, medtem pa so vzdihni in plaz vprašanj zasuli avditorij, sprožil se je še kak dodaten krik med gledalci in mentorji ..., na koncu pa je sledilo veliko olajšanje in smeh, saj je vse skupaj bila le dobro uprizorjena zaključna potegavščina 4. letnika.

Menim, da bi rekonstrukcija slovenske plesne dediščine morala biti že kar stalna praksa ali celo del šolskega programa oziroma učna oblika praktičnega izpopolnjevanja plesalcev na Umetniški gimnaziji.

... (Foto: Nada Žgank)

Pa še nekaj o Kseniji Hribar, ki je končala Srednjo baletno šolo v Ljubljani leta 1957. Po končanem baletnem šolanju je dobila angažma v ansamblu SNG Opere in baleta Ljubljana, in kot je v enem svojih člankov zapisala, je plesala v ljubljanskem baletu, vse dokler sta ga vodila Pia in Pino Mlakar; po neprijetnem sestanku v času samoupravljanja in posledični upokojitvi Mlakarjevih je svoj odhod iz Ljubljane le še pospešila. Pot jo je odnesla v London na začetku 60. in na izpopolnjevanje v Marie Rambert School of Ballet, nekaj let pozneje pa je bila med ustanovitvenimi člani London Contemporary Dance Theater/LCDDT in njihove šole za sodobni ples LCDS ter z ustanoviteljem Robinom Howardom sooblikovala tudi izobraževalni

plesni program.

Ksenija Hribar je bila balerina, ki se je zapisala sodobnemu plesu.

Ksenijo Hribar, ki sem jo prvič srečala v Ljubljani, ko jo je leta 1975 pripeljala in predstavila gospa Marija Vogelnic in je s pleteno košarico v roki vstopila v plesno dvorano starega poslopja Srednje vzgojiteljske šole, v takratne prostore Studia za svobodni ples. Vodila je plesne ure in košarico smo polnili s prispevki. Tak samoplačniški način v tem času še ni bil ravno prepoznaven in njeni plesni treningi so se mogoče tudi za to kaj kmalu zaključili. Tiste dni sva se veliko pogovarjali, med drugim je omenila, da za njo kruha v Ljubljani še ni, možnost pa je videla na gledališki sceni in zato se je vrnila v London ter usmerila v študij gledališke koreografije. Leta 1977 je diplomirala na stolici za gledališče na Universi Victoria v Manchestru, dve leti pozneje pa se vrnila v Ljubljano, kjer je delovala z gledališkimi in filmskimi režiserji ter ustvarjala v slovenskih gledališčih. Po upokojitvi profesorice Lojzke Žerdin je nasledila njeno mesto, postala je docentka za umetnost giba in predstojnica katedre za plesno in gibalno izraznost pri AGRFT Ljubljana. Z Damirjem Zlatarjem Freyem in z najožjimi sodelavci je leta 1984 ustanovila profesionalno plesno skupino Plesni teater Ljubljana/PTL in je tako skupaj s svojo skupino plesalcev začela ustvarjati slovensko plesno sodobnost. V profesionalne plesne vode je Hribarjeva med prvimi povabila člane plesne skupine Studia za svobodni ples: Sinjo Ožbolt, Tanjo Zgonc, Mareta Mlačnika, Andrejo Obreza in Silva Zupanca, priključili pa so se ji tudi mladostniki, ki so plesne poslastice užili na mednarodnih plesnih seminarjih v organizaciji takratne ZKOS (danes JSKD RS) pod vodstvom njihove strokovne sodelavke Neje Kos; nekateri pa so svoje plesno izobraževanje dopolnjevali tudi na plesnih akademijah v tujini. V Ksenijinih predstavah so dobile vloge tudi solistke ljubljanskega baleta, kot so Mateja Bučar, Sanja Neškovič, Mateja Rebolj. Praktično so vsi naši aktualni plesni pedagogi, koreografi in plesalci, tudi umetniški vodje skupin in gledališč tiste čase plesali pod okriljem PTL in v koreografskih postavitvah Ksenije Hribar; med drugim tudi Sabina Potočki, Petra Pikalo, Brane Završan, Maja Delak, Iztok Kovač, Matjaž Farič, Branko Potočan, Igor Sviderski, Tanja Skok, Uršula Teržan ...